

til Ledere, Driftsherregevinster o. s. v. Og dette Lønsystems hele forhalende Indflydelse giver sig et tydeligt Udslag ogsaa i Engros-Prisfaldet.

Derom man sætter Engros-Prisfaldet i 1913 til 100, viser det sig, at fra Januar til Oktober 1925 har der for Raavarer og Halvfabrikata været et Prisfald fra 222 til 148, det vil sige 33 pCt. For Raavarer til Tilberedelse af Levnedsmidler har Faldet endogsaa været 37 pCt., medens det paa andre Raavarer og Halvfabrikata kun har været ca. 27 pCt. Her er det naturligvis Arbejds-lønnen, der som særligt influerende paa disse Varers og Halvfabrikatas Pris har virket hemmende, saaledes at Prisfaldet her er mindre fremtrædende. Og gaar vi til Forbrugsvarer, det vil sige bearbejdede Varer, hvor den faste Arbejds-løn har gjort sin Indflydelse gældende, viser det sig, at Faldet fra Januar til Oktober, altsaa næsten gennem hele Aaret 1925, kun har været ca. 50 Points, fra 262 til 210, eller ca. 20 pCt. Altsaa, medens Raavarer falder 33 pCt., falder Forbrugsvarer i Gennemsnit kun ca. 20 pCt. Man ser her den uforandrede Arbejds-løns Indflydelse og hemmende Virkning overfor Prisfaldet, og det giver sig ganske særligt til Kende, hvis man opløser disse Forbrugsvarer i Levnedsmidler og andre Varer — Levnedsmiddelproduktionen kræver jo i Almindelighed en mindre arbejdsmæssig Indsats end de andre Varer. Derfor finder man ogsaa for Forbrugsvarer blandt Levnedsmidler et Gennemsnitsfald i Tiden fra Januar til Oktober af ca. 25 pCt., medens man for andre Varer, hvor Lønnens Indflydelse er af ganske anderledes fremtrædende Betydning, kun finder et Prisfald paa ca. 14 pCt.

Deraf kan det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen og hans ærede Meningsfæller i denne Sal lære, at man kan ikke uden videre, naar man drøfter Prisproblemet og vil tage Hensyn til dette Problems forskellige Sider, forkaste Lønsiden af dette Problem og lægge den til Side som betydningsløs. Nu ved jeg meget vel, at det ærede Medlem bekender sig til den Tro, at man uden videre kan sammenstille Lønbeløbet for en eller anden Produktionsenhed med Avancen og sige, at disse to Tal giver et Udtryk for Lønnens Indflydelse i Sammenligning med den Fortjeneste, som den handlende har. Jeg har allerede gjort opmærksom paa, at den handlendes Fortjeneste ikke lader sig behandle paa den raa Maade, som det ærede Medlem her benytter, der maa en ganske anderledes detailleret Undersøgelse til, en

ganske anden Indtrængen i Problemet end den, det ærede Medlem har gjort Forsøg paa.

Jeg kan ikke undlade at nævne et Eksempel i saa Henseende. Naar det ærede Medlem peger paa, hvad Skotøjsarbejderen faar i Løn for at lave en Støvle, og sammenstiller det med den Bruttoavance, som den handlende har, og naar det ærede Medlem og hans Meningsfæller gennem saadan en Sammenligning kommer til det Resultat, at selv om man skred til en Nedsættelse af Arbejds-lønnen med 25 eller 50 pCt., en Nedsættelse, som intet Menneske naturligvis har tænkt paa at skride til, vilde det i Virkeligheden kun betyde et Par Procent af Støvlens Pris, saa er dette en alt for overfladisk Betragtning. Thi i det samlede Lønbeløb skjuler sig Lønninger under mange forskellige Former, i Form af Raastoffer, i Form af Lønninger til Slagtere, Garvere, Landbrugsarbejdere, Arbejdere paa Foderstoffabrikker, Metalarbejdere, som har været beskæftiget ved Fabrikation af Maskinerne o. s. v. For virkelig at undersøge Arbejds-lønnens Betydning for Produktionsenheden indenfor dette Omraade maatte man altsaa foretage en Undersøgelse af en ganske anderledes dybtgaaende Karakter end dette overfladiske: simpelt hen at tage den Løn, Skotøjsarbejderen faar pr. Produktionsenhed, og sammenstille dette Tal med visse Tal, som knytter sig til Omsætningen af Produktet. Det er en alt for letkøbt Fremgangsmaade og derfor ogsaa en Fremgangsmaade, som i sine Resultater er uden nogen som helst Værdi.

Det er, som sagt, indlysende, at netop i Detailprisen skjuler Lønelementet sig indført paa mange forskellige Maader. Det ærede Medlem ryster paa Hovedet, men det er nu alligevel Tilfældet. Det er klart, at hvis man tager en Produktion, hvor Lønnen udgør 60—75 pCt. af Prisen, vil et Prisfald paa denne Produktion først kunne indtræde, naar der virkelig er sket Løn-nedsættelser. Derfor kan det almindelige Prisfald først indtræde, naar Lønnen er blevet underkastet en Revision. Det ærede Medlem vil kunne finde et Bevis herpaa i Statistiske Efterretninger for 9. November 1925, idet han der vil finde, at Prisen paa Forsaaling og Bagflikning af Fodtøj fra Juli til Oktober kun er faldet 0,2 pCt. Tror det ærede Medlem ikke, at her, hvor det er Arbejdet, der er det overvejende, og Materialerne, der betyder det mindre med Hensyn til Prisen, er det Arbejds-lønnen, der staar som Hindring for et Pris-fald paa dette Reparationsarbejde?

Det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen